

Вплив зміни клімату на туризм

Olena Naumova

Senior Lecturer,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

ORCID: 0000-0002-1237-833X

Марія Наумова

*к. е. н., асистент кафедри економічної
кібернетики економічного факультету,*

Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

ORCID: 0000-0002-3670-0231

Пандемія COVID-19 спричинила у 2020 році масштабну світову кризу у багатьох напрямках життєдіяльності населення нашої планети-від безпеки охорони здоров'я людей, геополітики, економіки до управління кліматичними змінами. Вона змусила ринок туристичних послуг переосмислити управління та розвиток туристичних продуктів та туристичних дестинацій, швидко адаптуватися до змін смаків і вподобань туристів, особливостей планування подорожей в умовах поглиблення невизначеності через страх захворіти на коронавірус, жорсткі карантинні обмеження на пересування, падіння доходів населення та зростання безробіття.

Туризм чинить вплив на природне середовище та економічний стан туристичних територій, соціально-економічний розвиток місцевого населення та культурний розвиток туристів. Пандемія COVID-19 оголила проблеми надмірних темпів зростання туристичної галузі та їх негативні наслідки для якості життя місцевого населення, культурної спадщини та кліматичних змін.

Аналіз щорічних звітів Всесвітньої ради подорожей і туризму [1] показав, що з 2010 по 2019 рік туристична галузь обіймала третє місце серед експортних галузей світової економіки, відзначалася стійким ростом, що було обумовлене багатьма чинниками, серед яких важливе місце відведене зростанню чисельності споживачів туристичних послуг з доходами середнього класу, послаблення візового режиму у багатьох країнах світу.

Заданими Всесвітньої туристичної організації ООН лише за перші 10 місяців 2020 року обсяги міжнародного туризму впали на 70%, досягнувши рівня 1990 року, а це призвело до втрати 935 мільярдів доларів США експортних доходів від міжнародних туристичних перевезень, що більш ніж в 10 разів перевищує збиток в 2009 році внаслідок впливом світової економічної кризи [2].

Тому управління туристичною галуззю в період кризи, спричиненою пандемією Covid-19, та її найшвидше відновлення привернуло значну увагу науковців для вирішення нагальних проблем зростання соціально-економічної нерівності та бідності населення в країнах, що розвиваються, збереження природного середовища та культурної спадщини у світі.

З однієї сторони, втрата туристичних доходів загострює небезпеку для збереження та відновлення біорізноманіття в охоронюваних та інших

природоохоронних територіях, в яких здебільшого здійснюється туризм, пов'язаний з дикою природою. За відсутності інших можливостей, місцеве населення буде змушене почати надмірно експлуатувати природні ресурси або для власного споживання, або з метою отримання доходу [3]. А з іншої сторони, скорочення міжнародних туристичних перевезень дозволило значно скоротити шкідливі наслідки функціонування транспортної туристичної інфраструктури-викиди парникових газів та інших шкідливих речовин у навколишнє середовище.

Криза туристичної галузі світової економіки стала поштовхом для її розвитку в бік стійкого розвитку туризму, розбудови туристичної екосистеми та зеленої інфраструктури з точки зору вуглецево-нейтральної сфери діяльності, інвестицій в енергозберігаючі туристичні технологічні інновації, створенню нових робочих місць, які вимагають високої кваліфікації від працівників, посилення безпеки здоров'я туристів.

Ключові слова: зміна клімату; туризм; природне середовище.

Список використаних джерел

1. *World Travel & Tourism Council (2021). Retrieved from <https://wttc.org/>*
2. *World Tourism Organization (2020). Tourism back to 1990 levels as arrivals fall by more than 70%. Retrieved from <https://www.unwto.org/news/tourism-back-to-1990-levels-as-arrivals-fall-by-more-than-70>*